

۲ شنبه ۲۸ برج حوت ۱۳۰۱

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: داور نماینده دارالشورای ملی
قیمت: ۱۰ لایه

صفحه اول	مطری	۳	ایران
صفحه دوم و سوم	"	۲	"
صفحه چهارم	"	۱	"

محل اداره: طهران خیابان علاء الدوله

۱ شعبان المعظم ۱۳۴۱ (۱۹) مارس ۱۹۲۳

این روزنامه بدون تقاضای کتبی برای کسی ارسال نمیشود
وجه اشتراک:

سالانه	۷۰۰	ایران
ششماهه	۳۵۰	ایران
سه ماهه	۱۷۵	ایران
داخه		ملاوه اجرت پست
خارجه		

قیمت تک شماره نایک ماه ۴ شاهی است

مرد آزاد

یادداشت یومیه

۲۷ حوت

چنانکه سه روز قبل گفتیم، ملت ایران تمول محکوم بره بدبختی است. کسب ثروت هر يك راه بیشتر ندارد: محصول پرشتویی باید بهمن آورد.

شرط اول - شرط بزرگ - شرط بلا حرف شتریه داشتن ارزانی است - راه ارزان تمام کردن منحصر بفرود: انقلاب صنعتی مادام که کارخانه جای کارگاه را نکرده = تا مثل مردم عهد شاپور زراعت میگیریم و مثل ماسرین قناد پارچه میبافیم = نکتت نصیب مسام ما است.

چرا؟ براهیه اینکه دیگران ارزان تر از ما جنس تمام میکنند و این چرخه سیاه چاب اروپا هر ثانیه متر کاغذ بطبع میرسد يك چرخ مطبوعه در لندن و پاریس و واشنگتن هر ساعت معادل سی و شش کیلو متر یعنی قریب شش فرسخ کاغذ را چاپ کرده تحویل شما میدهد.

هزینه از جراید بزرگ اروپا و امریک دو بیست تا سیصد هزار کلمه مطلب دارد. بانکه این قبیل روزنامه تقریباً صد هزار نسخه چاپ میشوند شش ساعت وقت برای طبع آنها کافی است.

البته میدانید که این صد هزار نسخه باندازه صد هزار جلد کتاب است. اگر بنا بود این صد هزار نسخه را با دست بنویسند یا در مطبعه سنگی چاپ بکنند امکان داشت قیمت روزنامه سه چهار شاهی باشد!

خبر دارید کارخانه ای نساجی انگلستان سالی چند ریاضه میبافند سیمصد برابر قطر کره ارض! در مقابل این قسم کارخانه چه

باید کرد؟ کارگاه زیاد کنیم؟ وقتی که در ابتداء قرن گذشته قریب صد سال پیش - چرخ نخ ریزی در انگلستان اختراع شد قدری بلژیک با علی در چه رسید. چرا؟ بعلت اینکه قسمت زیادی از اهالی بلژیک با نخ ریزی زندگی میکردند - مادام که پای چرخ دو میانی نیامده بود زندگی شان میچرخید. ولی از روزیکه ماشین های انگلیسی بکار افتاد مشتری نخ بلژیک کم شد. وطولی نکشید که از بین رفت: نه فقط صادرات نخ بلژیک نزد يك به ضرر رسید بلکه - خود اهالی بلژیک هم نخ انگلیسی را چون ارزان بود ترجیح دادند.

هر قدر کارگر بلژیکی بیشتر مقاومت کرد - بر ساعات کار افزوده - از میزان مزد کاست روزگارش خراب تر شد. بیچاره صبح زودتر سرکار رفت عصر دیرتر دست از کار کشید - به نیم فرانک قناعت کرد... نتیجه ندید!

قسمتی از شب را هم برای روزی جان کند. باسی و شش ساعت مزد ساخت... حاصلی نبرد! مزد بدبختیست و هفت ساعتیم رسید بدبخت هیچ نکتت کار کرد.

مزد پائین آمد - بیست شد تن در داد - نفس نکشید - کار کرد! بیست به هفده رسید. شازده ساعتیم شد. پانزده... ده... نه... ساعتیم دست برداشت عرق ریخت.

کار کرد! مزد پائین آمد - پائین تر رفت شش ساعتیم شد - ول کرد - به کدائی افتاد - صدقه خواست - ترحم ندید - بدزدی پناه برد تا اگر خانه ندارد لا اقل محبسی داشته باشد! تنهار محبس رو کسل نوزده هزار

و چهار صد و پنجاه نفر از این بی خانمانا حبس بودند! بار بیه علی الجاله - بیش از این تفصیل لازم نیست - عرض این بود که بسیاسیون دینی و وطن پرست های کهنه بگوئیم، آقایان! اگر راستی میل ندارید ایران مقهور از جانب شمال و جنوب باشد = حرفای عامیانه - عوام فریبی های خنک کثافت مایه های بلا شمر را ببند از یه دوز - کاریه کنید که دستگاه اقتصادی ایران تازه بشود -

آکره شرف، شرف و زهی دو خروار افترا بسازد و ساعتی هزار توپ دروغ بیاندازد بالاخره جز لنت حاصلی نخواهید برد. بلخته بازی با توبه نو مراد چاپ زدن نه شما عاقبت فایده نمیبرید بدبخت ایران.

درد های ما يك چاره ندارد وبس: انقلاب صنعتی داور

عصر نفت

استعمال نفت غلیظ در ماشین های محرکه روز بروز زیاد تر می شود. مخصوصاً در کشتی های کوچک با ظرفیت متوسط که برای سید پجری و حمل و نقل ساحلی بکار می روند استعمال نفت غلیظ همواره زوی پانزایش است. بصورت جوهر سبک نفت در واقع روح انوموبیل رانی و هوا پیمائی است بدین معنی که از نقطه نظر مدافعه ملی نباید فراموش کرد که نفت در این جنگ عظیم چه خدمات عمده بمنصه ظهور رسانیده و اهمیت خود را ظاهر ساخته است. و همچنین باید در نظر داشت که انوموبیل رانی هم چه خدمات مهمی به پیشرفت و توسعه عملیات نظامی نموده و بخصوص باید بخاطر آورد که وجود کامیون های نظامی بود که موجب مقاومت فانجاناه قاعه و رودن کردید. و اما در زمان صلح آیا تصور نمی شود که انوموبیل رانی صنعتی روز بروز اهمیت پیدا کرده و مقام ارجمندی را احراز می نماید؟

مسابقه جدید ما چه صفاتی باید در زن جمع باشد تا بتوانش زن خوب دانست؟ برمی باید کرد جواب از دو ستون بیشتر نباشد. مرد و زن همه میتوانند در این مسابقه شرکت کنند. سه جوابی که از همه بهتر بود سه جایزه ذیل تقدیم خواهد شد: جایزه اول - يك جعبه سیگار خانم کاری برای روی میز. جایزه دوم - يك قاب عکس خانم. جایزه سوم - يك جلد کلمات شیخ. جواب ها تا آخر حوت باید برسند.

این هفته نتیجه مسابقه شوهر خوب اعلان و جایزه ها تقدیم خواهد شد.

در پاریس ملاحظه می کنیم که در شبکه های اسپری همواره از میان رفته کمتر شده و جای خود را به انوموبیل می دهند و همچنین بار کشتی های انوموبیلی را می بینیم اتصالاً قائم مقام وساطت نقلیه دیگر می شوند.

اگر چه عجاایا قیمت فوق العاده بنزیرین باعث کمی پیشرفت و توسعه وسایل نقلیه انوموبیلی گردیده ولی این مانع موقتی است و می توان با کمال اطمینان پیشتر بینی کرد که توسعه استعمال این قبیل وسایل نقلیه بزودی روی پانزایش نهاده و فوق العاده زیاد خواهد شد. از آنچه گذشته بخوبی معلوم می شود که چرا هیچ ملتی نمی توانند در مسئله نفت بی طرف بمانند و به چه علت هم باید مانند دیگران از این مسئله مهم جهانی غفلت نکنیم؟ پر واضح است که نفتش و جنسش در مملکت خود همان البته بی فائده نیست ولی بیشتر فائده دارد و مطمئن تر است که ما در حدود بدست آوردن مناطق دیگر بر آئیم آن مناطقی که ثابت شده است نفت زیاد دارند و محتاج به محصولات نفتی نمی باشند (در این جا باید متذکر شد که نویسنده فرانسوی است و از مملکت خود صحبت می کند و الا اگر در این جا بود بعد از ذکر آن همه محسنات و اهمیت نفت از اولیای امور التماس می کرد که اقلاً آنچه را که باقی مانده واقفاً بواسطه حوادث روزگار از جنگ دیگران نجات یافته از دست ندهند و بتمن بخش نفروشد. آخر ایران هم بعد از شما در آن وقت که حکومت بصبر و بنائی پیدا خواهد کرد میخواهد از قی کند و مردم آن بعادت ثروت و آسایش برسند. روح تحصیل ثروت هم که نفت است. شمارا بخدا اورا از حالا قبضه روح نکند و حکم اعدامش را امضا ننماید (مختصر بر کردیم باصل مطلب نویسنده اصلی مقاله میگوید: شک نیست که ما امروز منافع عمده در ازای نفت خیز زومانی و کالبدی داریم. ولی از حق خودمان هم که قیل از جنگ در امتیازات نفت روسیه داشتیم

تعمیق برای تهیه سالنامه که خیلی مهم است مجبور شدیم که در عوض شماره امروز روز چهارشنبه رونم نامه خود را منتشر نمائیم. نباید صرف نظر کنیم از تمام اینها هم برای ما کفایت نمی نماید و برای ما است که منابع جدید و فخر ناره از نفت دنیا بدست آوریم. بطوری که معلوم شده است علاوه کثیری از وجود نفت در دنیا بدست آمده است. باید مطالعه و تجسس این منابع میادرت روزیم و اقدام کنیم و در ابتکار منافع جهانی مملکت در میان است و این منافع نه فقط از نقطه نظر توسعه منابع مملکت است بلکه از جهت مدافعه و حفظ امنیت آن نیز کمال اهمیت را خواهد داشت. شارل ژن مهندس شوری معادن نقل از (ژوسه نو) مجله فرانسی ع ۲۰۰۱

قانون استخدام

مقامین ۱۴ - با بر آنچه در قسمت آخر مقاله سابق سقیم مجازاتهای ذیل - در ماده [۱۵] - برای مطمئن پیش بینی شد: ۱ - ملامت ۲ - اخطار کتبی ۳ - توبیخ کتبی با درج در دفتر خدمت ۴ - انفصال ۵ - منع از معنی ۶ - عقیدما - ماده [۱۶] و [۱۷] باید اینطور نوشته شود: ماده ۱۶ - اجرای مجازات نسبت به فتره اول و دوم و سوم از وظایف مدیر مدرسه خواهد بود - بشرط اینکه در مورد فتره سوم مدیر دلایل خود را کتبا با اداره معارف اطلاع داده قانع نماید در دفتر خدمت معلم قید کنند. اجرای مجازات [۴] و [۵] موقوف به حکم مجلس تحقیق و معاکه خواهد بود

کمبر شد
رود رئیس نظمه
سنان - نایب قاسمخان برای تشکلات
نظمه سمنان از منکر معین شده و مشغول
انتظامات امور نظمه است مامور سابق
نظمه نیز در خصوص حقوق عقباتاده
آژانها با مالیه طرف حساب هستند هنوز
حساب آنها رسیده کی نشده

اخبار خارجه

راجم به روه

پاریس - خبر راجع به شرایط
نخلبه روه (از طرف قوای فرانسه
و بلژیک برای اطمینان انگلستان و برای
خطر نشان نمودن اینکه مصمم به نخلبه
روهر هستند اشاعت یافت
نونس) فوق العاده شائق است
که حسن مساعدت انگلستان را نسبت
به فرانسه مشوب و خخلل دار نسا زد و
بلکه کاری کنند که انگلستان از حیات
بی طرفی خارج شده و نسبت به فرانسه
و بلژیک مساعدت و موافقت بعمل آورد
و بالاخره قرار داد عمومی راجع به
فرهیم غرامات منعقد شود
از منابع موثقه چنین اظهار شده
است که روه (را فرانسوی ها برای
وثیقه نگاه نداشته اند بلکه می خواهند
بدین وسیله اعمال فشار بر آلمان ها
برای ایصال غرامات می نمایند و در
صورتیکه در عدم پرداخت اصرار بورزند
روهر) را وسیله پرداخت قرار دهند
چونکه به موجب معاهده صلح ساحل یسار
رن و معبر رودخانه ها را می توان
بعنوان وثیقه نگاه داشت و امید می رود
بوسیله توافق با انگلستان این وثیقه امین
شود (ر)

دولت آلمان بمناسبت معامله مقابله
که از طرف فرانسویان بواسطه قتل دو
صاحب منصب فرانسوی بعمل می آمد
یاد داشتی به دولت فرانسه داده و اشعار
داشته است که قتل دو نفر مذکور
بثبوت نرسیده است بواسطه آلمان ها
بعمل آمده باشد و اقدامات جدید
مصادر امور فرانسه برای این است که
سکته بی مداخلی را کاملاً در مضيقه و فشار
قرار دهند و بطوری که از اظهارات
شهود مستفاد می شود قتل دو صاحب
منصب فرانسوی بوسیله دو نفر سرباز
از قشون (متاسور آلمانی) بوده است
و اینکه اسلحه که با آن بقتل رسیده اند
آلمانی بوده است ثابت نمی سازد که
آلمان ها مرتکب این قتل باشند (ر)

راپرت واصل از منابع آلمانی در
(سوئز) چنین مشعر است که رسماً
به ثبوت پیوسته است که دو نفر صاحب
منصب فرانسوی را خود سر بازار
فرانسوی بقتل رسانده اند (ر)
برلن - در اخن اعتصاب کار
گران مطابق که قاضای اضافه حقوق
می کنند شروع کرد دید در ناحیه
اشغال شده جرائد انتشار نمی یابند
(ب . م)

ریکا - اعتصاب کار گران مطابق
آدامه دارد - صاحبان مطابق از دادن
نخفینات امتناع دارند
(ب . م)

صلح با عثمانی

اسلامبول - بطوری که اظهار شده
است عصمت پاشا تنها نماینده عثمانی
در مذاکرات راجعه به صلح خواهد
بود ولی چند نفر مشاور و متخصص با
او کار خواهند کرد
(ر)

مترقه

دولت انگلستان بواسطه اشکالاتی که
فرانسویان در تجارت انگلستان ایجاد
کرده اند اعتراضاتی بدولت فرانسه نموده
است
دولت فرانسه روی مساعدت و موافقت
نشان داده و اطمینان داده است که اقدام
لازم برای برطرف کردن موانع هرچه
زودتر بعمل خواهد آمد
* * *

امبر افغانستان نشان (المصوت)
که بزرگترین نشان افغانستان است به
مصطفی کمال پاشا داده و پنجاه نشان
دیگر به پنجاه نفر از صاحبمنصبان قشون
ترک داده است (ر)

لندن - دکتر فاجیت اصل نماینده
سلطان حسین در طنی مصاحبه با مخبر
زور چنین اظهار داشت که سلطان حسین
میدع و موجب اتحاد و استقلال ملت عرب
میشود پس اظهار داشت که امبر فاجیت
نیز یاد داشت مفصلی راجع بوخت ملت
عرب بعنوان متفقین ارسال داشته و امبر
عبدالله نیز دارای همین نظریه میباشد
امام یمن با سلطان مشغول مذاکره برای
عقد قرار داد میباشد تا روابط وی با
حکومت مکه معین شود دولت مجاز نیز
مبخواهد این مسعود را با سایر ممالک
عرب هم پیمان نماید و ضمناً با دولت
انگلستان و سایر دول اروپائی مشغول
مذاکرات برای تعیین روابط خودشان با
آن دول میباشد مذاکرات با انگلستان
بطور رضایت بخشی جریان دارد احتمال
می رود قرار داد اتحادی بین انگلستان
و حکومت حجاز منعقد شود
(ر)

مسکو - بمناسبت جشن بیست و پنجمین
سال تأسیس حزب کمونیست روس [بالشویک
ها] کمیته مرکزی حزب بیانیه خطاب
به نخببران و دهاقین روسیه انتشار داده
و در ذیل آن اشعار میدارد که در مدت
مبارزه بیست و پنجساله حزب کمونیست
علاقه زیادی با کار گران بهم رسانده
و حتی مرجع کار گران بپطرف واقع
گردیده رفیق بوخارین در روزنامه یراودا
می نویسد که در عملیات حزب نقصیات
انقلابی باطریق عمل توأم بوده و پیوسته
رابطه مستقیمی بین افواج آهنگین حزب
کمونیست روس و احتیاجات نوده های
وسیع وجود داشت
(ب . م)

مسکو - در ضمن مقالاتی که جرائد
محلی در اطراف یاد داشت اخیر چیچرین

و را کوسکی راجع بمسئله کالین شرحی
می نگارند اشعار میدارند که جماهیرساوئی
در مقدرات سکنه او کرا بنای کالین
شرقی علاقه مستقیمی دارند
(ب . م)

مسکو - در یادداشت جوایبه که
رفیق چیچرین به دولت لهستان ارسال
نموده است اظهارات صلح جو یانه دولت
لهستان را در مسئله لهستان و لیتوانیا بزرگ
گفته و اشاره دولت لهستان که کوبا
وساطت مجمع اتفاق ملل مقصد خواهد بود
زد نموده و ضمناً متذکر شده است که
وساطت روسیه ساوئی و ساویدول بپنرض
ممکن است اختلاف لهستان و لیتوانیا بطریق
صلح و سلامت حل و تسویه کند
(ب . م)

مسکو - روزنامه ایروسپتا در اطراف
اخطاریه که از طرف مجمع اتفاق ملل
در موضوع تشکیل کنفرانس بین المللی
راجم به شامل بودن قرار و اشکنکن
بخوبکه در موقع عقد آن شرکت نداشته اند
به رفیق چیچرین کمیتر خارجه روس
ارسال شده است چنین متذکر که این
اخطاریه در واقع دعوتی است که از
روسیه ساوئی بکنفرانس بعمل آمده است
و خود این دعوت بمنزله این است که
روسیه ساوئی را عملاً شناخته باشند
دولت بوزروزی ناچار بدین نکته قائل
میشوند که بدون روسیه ساوئی ممکن نیست
هیچیک از مسائل بین المللی حل شود
این نکته را نیز باید در نظر داشت که
موافقت روسیه ساوئی بنا شرکت در
کنفرانس بین المللی زود ایداً بدین
معنی گواهی دهد که روسیه ساوئی جنبه
بین المللی مجمع اتفاق ملل را شناخته
است بلکه موافقت روسیه ناشی از نمایندگی
است که در مورد حفظ و تقویت مناسبات
با تمام ممالک بخصوص بنام استقلال
طبقه زحمت گس ممالک از تحمیلات نظامی
دارد
(ب . م)

مطبوعات خارجه

از جراید آمریکا

خطابه رئیس جمهور
نطق اخیری که (هاردنیک) رئیس
جمهوری آمریکا در کنفرانس آنازونی ایراد
نموده است سیاست بین المللی آنازونی را
کاملاً آشکار مینماید
بیمورد نخواهد بود اگر خطابه
مهم مزبور را از نقطه نظر سیاست خارجی
مورد بحث قرار دهیم
نطق مزبور مصادف شده است با
اظهارات [مسیو کلمانسو] صدر اعظم
سابق فرانسه که ملت آمریکا رده صدیق
خطبای سیاسی و وظیفه ناشناس های
خود دعوت نموده است
کلمانسو میگوید و غیراً تقاضا
میکند که برای فوجیات دولت فرانسه
آنازونی باید در مسائل مهمه اروپا شرکت
نماید
کلمانسو معتقد است که تنها امتناع
آنازونی از عقد اتحاد نظامی با فرانسه
عدم قبول معاهده و رسایل از طرف
کنگره آمریکا برای اضحلال فرانسه به
دست آلمان کافی است

اشارات پرزیدانت هاردنیک در
موضوع سیاست خارجی آنازونی و پیش
نهادات نافعه مشارالیه راجع به نتایج
کنفرانس واشنگتن مسبو کلمانسو و
سایر رجال سیاسی اروپا را که در ناسیاسی
و مؤلفات آنازونی اصرار و ابرام دارند
بحقیقت هدایت می نماید
تصريحات رئیس جمهور در ماده اتحاد
نظامی سابق الذکر خالی از اهمیت نیست
و نیز شایسته است مسبو کلمانسو زایه
ناربخجه درخشنده کنفرانس واشنگتن
که بانام معنی کلمه نقطه متضاد کنفرانس
پاریس بود مراجعه بدهیم
رئیس جمهور در این قسمت بخصوص
داخل در جزئیات نمی شود - اما از
روح اظهارات مشارالیه و با مختصر مطالعه
عمیق این حقیقت محرز میشود که کنفرانس
پاریس در پرده استتار کار میگرد پا
باصل مقدس نسای ملل میزد و حال
آنکه کنفرانس واشنگتن همیشه قضایای
مهمه زاعلی رؤس الاشهاد بحث و مذاکره
می نمود و تا آخرین روز عمر خود
در مقابل اصل نسای ملل تعظیم و تکریم
کرد -

با مراتب فوق عت واقعی عیدم
موقعیت کنفرانس پاریس و پیشرفت
کنفرانس واشنگتن برصاحبان نظر مکتوم
نخواهد ماند
کنفرانس پاریس به تنگ و محاربه
و هزاران فجاج دیگر منتهی شد کنفرانس
واشنگتن به صلح و سلام
هیولای مخوفی بنام مجمع اتفاق ملل
در پایتخت فرانسه تشکیل شد رفته رفته
این مجمع اتفاق تبدیل بیک کانون ففاق
گردید و نسای حقه ملل مدتنله را منکر
شد
هر قضیه هر مشکلی ما به التزاعی
به این عدالت خانه بین المللی مراجعه
شد کره خورد
در واشنگتن مطابق نمایلات و
عتاید ازاد نمایندگان دول توافق کامل
حاصل شد چرا؟ برای اینکه آزادی
و مساوات محترم بود
قوای بحری مخارج شکست

خطابه بهترین هاردنیک و لحن مقتدرانه
آن جماعتی را که به سیاسی آنازونی باقی
خود راجع به سیاسی آنازونی باقی
هستند به پیچوجه امید بهبودی و اصلاح
در مناسبات فرانسه و آمریکا نخواهد
بود -
خطابه بهترین هاردنیک و لحن مقتدرانه
آن جماعتی را که به دخول امری در
مجمع اتفاق ملل و شناختن روسیه احمر
امید وار بودند بکلی مایوس نموده
است
مستزاد نیک می گوید مادر
مسلولت هائی که متوجه دیگران است
شرکت نخواهیم کرد تا زمانیکه ملت
قومی طعمه سیاست و بین المللیت شود
(واشنگتن پست)

بورس لندن

قیمت اصلی		قیمت خارجه	
هنگی	پنس	شلیک	نبره
سهام بانک شاهنشاهی	۱۰	۶	۱۰
قرضه ۱۹۱۱ دولت ایران	۱۰۰	۶۸	۱۰
معارفی کیانی نفت جنوب	۵	۳	۹
معارفی جدید	۱۵	۴	۱۵

بورس طهران		بورس پاریس	
خرید	فروش	لندن	نورک
۵۰-۹۰	۵۱-۳۰	۷۳-۸۸	۱۵-۱۷
۵۱-۰۵	۵۱-۴۰	۰-۰۷۵	۲۴۳-۷۵
۲۱۰-	۶۹-	۲۷۳-۷۵	۲۷۳-۷۵
۱۰-۷۵	۱۱-	۳۲ ۷/۱۶	۳۲ ۷/۱۶
۳۳۹	۳۴۳		

مطبعة بو سفور